

7/13125
614:119

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Irak ile İlişkiler Genel Müdür Yardımcılığı

ÇOK İVEDİ

Sayı : B.06.0.IRGY.0.0-110.6 -2010/662936
Konu : Yazılı Soru Önergesi-Irak
parlamento seçimleri

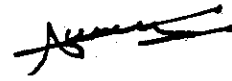
29 Nisan 2010

TBMM BAŞKANLIĞINA

İlgi: 15.03.2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-20946 sayılı yazıları.

İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın 7/13125 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmuştur.

Saygılarımla arz ederim.

Ahmet DAVUTOĞLU
Dışişleri Bakanı

Ek: 2 sayfa.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ATİLA KAYA'NIN

7/13125 ESAS NUMARALI

YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORU:

Türkiye için Irak'taki gelişmeler hayati bir önem taşımaktadır. Bu ülkede gerçekleşecek gelişmeler Türkiye'nin millet ve toprak bütünlüğü dahil birçok iç dinamiğini tetikleyecek potansiyele sahiptir. Bundan dolayı, Türkiye'nin Irak'ın yaşadığı süreci, "komşu bir ülkedeki gelişmeler" şeklinde edilgen bir tavır ile izlemesi mümkün değildir. Aksine Türkiye, Irak'taki gelişmeleri yaşamsal menfaatlerini gerçekleştirecek şekilde elindeki bütün imkan ve yetenekleri kullanarak etkilemek için kullanmak ve bu zorlu girişimi başarmak zorundadır.

Türkiye Cumhuriyeti yaşamsal menfaatlerini koruma konusunda kararlı davranmaz ve etkin olmaz ise Türkiye ve Ortadoğu bölgesi için çok ağır sonuçlar doğuracak bir siyasal zeminin oluşmasına neden olacaktır.

Türkiye'nin Irak ile ilgili temel talepleri insan hakları, demokrasi ve devletler hukukunun bütün temel değerleri ile uyum içindedir. Tüm bu durumlar değerlendirildiğinde, 7 Mart 2010 tarihinde yapılacak olan genel seçimlerin Irak için yeni bir kilometre taşı olacağı görülmektedir.

Söz konusu seçim sürecini yerinde izleyebilmek, seçim sonuçları ile ilgili objektif değerlendirmelerde bulunabilmek için TBMM bünyesinde gözlemci sıfatıyla bir heyet oluşturulması isteğimiz Bakanlığınızca reddedilmiştir. Ayrıca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na gönderdiğiniz cevabi yazınızda "çeşitli düşünce ve araştırma kuruluşları ile üniversitelerden oluşturulan gözlemci heyetinin" Irak'a gönderileceğini belirtmişsiniz.

Buna göre;

- 1-Sözkonusu seçimlerin hem bölge hem Türkiye için büyük önem taşıdığı ortadayken, TBMM üyelerinden oluşan bir gözlemci heyetinin seçimleri yerinde izleme teklifimizin kabul görmemesinin gerçek nedeni nedir?
- 2-Bahsi geçen sivil toplum örgütleri ile üniversitelerden seçilerek oluşturulan gözlemci heyeti hangi kriterlere göre belirlenmiştir?
- 3-Seçilen gözlemci ekibinin içerisine en başta TBMM üyelerinin davet edilmesi gerekmez miydi?
- 4-Devamlı istişare halinde olduğunuz ABD'li makamlarca onay alamadığınız için mi TBMM üyelerini gözlem ekibine dahil edemediniz?

CEVAP:

Irak'ta 7 Mart 2010 tarihinde gerçekleştirilen parlamento seçimlerini izlemek için bu ülkeye 46 kişiden oluşan bir gözlemci ekibi gönderilmiştir.

Seçim gözlem ekibimiz, daha önce Irak'ta 2009 yılında düzenlenen yerel ve bölgesel seçimlerde olduğu gibi bu kere de, üniversitelerimizden akademisyenler, Ortadoğu ve Irak konularında faaliyet gösteren ve önceki seçim gözlem misyonlarına katkıda bulunmuş araştırma kuruluşlarımızdan uzmanlar ile Bakanlığımız ve Irak'taki misyonlarımızın personelinin katılımıyla oluşturulmuştur.

Bu konudaki duyurular, üniversitelerimize YÖK vasıtasıyla, araştırma kuruluşlarına ise doğrudan Bakanlığımızca iletilmiştir. Gözlemcilerimiz, bu duyurulara cevaben yaptıkları başvuru sırasına göre belirlenmiştir. Gözlemci olmak üzere başvuran kişilerin büyük çoğunluğunun daha önce Irak, Afganistan, Azerbaycan, Kazakistan, Lübnan, Filistin, Mısır ve Gürcistan seçimlerinde gözlemci olarak görev yapmış veya araştırma alanları itibarıyla Irak'ta saha çalışması gerçekleştirmiş olması dikkat çekmiştir. Bu husus, gözlem misyonunun başarısına olumlu katkı sağlamıştır.

Gözlem ekibimize ilişkin işlemlerde sadece Irak Bağımsız Yüksek Seçim Kurulu'yla temas edilmiş ve bu kurulun belirlediği kurallar çerçevesinde hareket edilmiştir.

Ülkemiz, ABD'den sonra Irak'a en fazla gözlemci gönderen ve Irak genelinde ABD'den sonra en geniş gözlemi gerçekleştiren ülke olmuştur. Bu çerçevede gözlemcilerimiz Bağdat, Basra, Diyala, Dohuk, Erbil, Kerkük, Meysan, Musul, Süleymaniye ve Vasit illerinde görev yapmışlardır.